

UWAGI ANALITYCZNE

Według wyników Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 r. w województwie dolnośląskim **liczba gospodarstw rolnych wyniosła 141,3 tys.**, z tego 99,7 tys. gospodarstw, tj. 70,6% prowadziło **działalność rolniczą**, a 41,6 tys. gospodarstw, tj. 29,4% nie prowadziło działalności rolniczej, co oznacza, że w tych gospodarstwach cała powierzchnia użytków rolnych była odłogowana, nie utrzymywały one zwierząt gospodarskich i nie prowadziły działalności usługowej związanej z rolnictwem z wykorzystaniem własnego sprzętu. W kraju odsetek gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w badanym okresie wyniósł 74,1%.

Tabl. I. Gospodarstwa rolne według celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe użytków rolnych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	141336	57993	25608	22911	16571	7594	10659
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	24743	15893	4553	2848	1025	211	213
głównie na własne potrzeby	37510	18658	8975	6566	2389	576	346
głównie na rynek	37494	1445	2646	7052	10817	6127	9407
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	41589	21997	9434	6445	2340	680	693
W odsetkach według grup obszarowych użytków rolnych							
O g ó ł e m.....	100,0	41,0	18,1	16,2	11,7	5,4	7,5
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	64,2	18,4	11,5	4,1	0,9	0,9
głównie na własne potrzeby	100,0	49,7	23,9	17,5	6,4	1,5	0,9
głównie na rynek	100,0	3,9	7,1	18,8	28,8	16,3	25,1
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	100,0	52,9	22,7	15,5	5,6	1,6	1,7
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	17,5	27,4	17,8	12,4	6,2	2,8	2,0
głównie na własne potrzeby	26,5	32,2	35,0	28,7	14,4	7,6	3,2
głównie na rynek	26,5	2,5	10,3	30,8	65,3	80,7	88,3
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	29,4	37,9	36,8	28,1	14,1	9,0	6,5

Z ogólnej liczby gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą w województwie dolnośląskim:

- 24,7 tys. (24,8%) produkowało **wyłącznie na własne potrzeby** (w kraju 20,4%),
- 37,5 tys. (37,6%) produkowało **głównie na własne potrzeby** (w kraju 36,3%),
- 37,5 tys. (37,6%) produkowało **głównie na rynek** (w kraju 43,3%).

Gospodarstwa produkujące głównie na rynek były gospodarstwami największymi obszarowo, ich średnia powierzchnia wynosiła 21,62 ha użytków rolnych (w kraju 13,26 ha). Średnia powierzchnia gospodarstw produkujących głównie na własne potrzeby i produkujących wyłącznie na własne potrzeby była znacznie mniejsza i wynosiła odpowiednio 2,05 ha i 1,80 ha użytków rolnych (w kraju odpowiednio 2,24 ha i 2,07 ha).

Największy odsetek gospodarstw produkujących głównie na rynek odnotowano w powiatach: strzelińskim (44,9%), wrocławskim (42,5%) i jaworskim (39,9%), natomiast najmniejszy w miastach na prawach powiatu: Wałbrzychu (6,6%), Jeleniej Górze (7,0%) i Wrocławiu (9,0%).

Podobne tendencje odnotowano wśród gospodarstw posiadających użytki rolne.

Wśród gospodarstw prowadzących produkcję rolną odsetek gospodarstw produkujących wyłącznie na własne potrzeby malał wraz ze wzrostem ich powierzchni - z 44,2% w grupie obszarowej 0-1 ha użytków rolnych (UR) do 3,3% w grupie 100 ha UR i więcej.

Wśród gospodarstw najmniejszych - o powierzchni do 3 ha UR - odsetek gospodarstw produkujących głównie na własne potrzeby wyniósł 52,2%. Odsetek ten malał wraz ze wzrostem powierzchni użytków rolnych, osiągając wartość poniżej 2% począwszy od grupy obszarowej 50-100 hektarów.

W przypadku gospodarstw produkujących głównie na rynek, omawiana tendencja kształtowała się odwrotnie. Odsetek tych gospodarstw wzrastał wraz ze wzrostem powierzchni UR - z 4,0% w grupie obszarowej 0-1 ha do ponad 90% począwszy od grupy obszarowej 15-20 ha.

Wśród jednostek gospodarujących na gruntach własnych gospodarstwa produkujące głównie na rynek stanowiły 39,5%, a gospodarstwa produkujące głównie na własne potrzeby 36,8% ogółu gospodarstw z gruntami własnymi. W kraju odsetek ten wynosił odpowiednio 44,1% i 35,8%. Spośród gospodarstw użytkujących wyłącznie grunty dzierżawione – gospodarstwa produkujące głównie na własne potrzeby stanowiły 47,0% ogółu gospodarstw z użytkami rolnymi w całości dzierżawionymi (w kraju 49,5%).

Z ogólnej liczby 3,1 tys. gospodarstw, które prowadziły działalność rolniczą i rachunkowość rolną zdecydowana większość – 82,2% produkowała głównie na rynek, 9,7% - głównie na potrzeby własne, a 8,2% - wyłącznie na potrzeby własne. W kraju rachunkowość rolną prowadziło 87,8% gospodarstw produkujących głównie na rynek, 7,7% - głównie na własne potrzeby, a 4,5% wyłącznie na potrzeby własne.

Wśród osób kierujących gospodarstwami rolnymi prowadzącymi działalność rolniczą 43,3 tys. osób, tj. 43,4% posiadało przygotowanie rolnicze do prowadzenia gospodarstwa, w tym blisko 63% posiadało tylko kurs rolniczy, 18,1% wykształcenie zawodowe rolnicze, 15,4% - średnie rolnicze i tylko 3,6% wykształcenie policealne lub wyższe rolnicze. Najwyższy odsetek osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim wystąpił w gospodarstwach produkujących głównie na rynek – odpowiednio: 3,7%, 0,7% i 17,6%, a w kraju: 2,6%, 0,4% i 14,4%. W gospodarstwach tych odnotowano 21,1% osób kierujących z wykształceniem zasadniczym zawodowym (w kraju 27,8%). Jednocześnie w omawianej grupie gospodarstw wystąpił najniższy odsetek osób kierujących posiadających jedynie kurs rolniczy - 56,9% (w kraju 54,7%). Najwyższy odsetek osób kierujących z kursem rolniczym odnotowano w grupie gospodarstw produkujących wyłącznie na własne potrzeby – 71,3%.

Użytkowanie gruntów

Ogólna liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne wyniosła w województwie dolnośląskim **140,1 tys.** W analizie użytkowania gruntów nie wzięto pod uwagę 1240 gospodarstw właścicieli zwierząt gospodarskich, którzy nie posiadali użytków rolnych.

Udział **gospodarstw nieprowadzących produkcji rolniczej** w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 wyniósł 43,9% (w kraju 28,5%). Udział tych gospodarstw był stosunkowo duży w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych 1,0 i większym – 25,6% (w kraju 28,1%), czyli o 8,2 pkt. więcej niż udział gospodarstw produkujących wyłącznie na własne potrzeby. Udział powierzchni użytków rolnych o wskaźniku jakości poniżej 0,4 dla gospodarstw nieprowadzących produkcji rolniczej wyniósł 41,8% (w kraju 12,8%), natomiast powierzchnia użytków rolnych o wskaźniku jakości 1,0 i więcej stanowiła w tej grupie gospodarstw rolnych 6,0% (w kraju 10,9%).

Tabl. II. Gospodarstwa rolne posiadające użytki rolne według celu produkcji rolniczej i wskaźnika jakości użytków rolnych

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa rolne według wskaźnika jakości			
		poniżej 0,4	0,4-0,7	0,7-1,0	1,0 i więcej
W liczbach bezwzględnych					
O g ó ł e m	140096	11959	22839	28038	77260
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby	24121	2312	3896	4494	13419
głównie na własne potrzeby	36996	2788	5513	7501	21194
głównie na rynek	37399	1611	4904	7983	22901
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	41580	5248	8526	8060	19746
W odsetkach według wskaźnika jakości użytków rolnych					
O g ó ł e m	100,0	8,5	16,3	20,0	55,1
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby	100,0	9,6	16,2	18,6	55,6
głównie na własne potrzeby	100,0	7,5	14,9	20,3	57,3
głównie na rynek	100,0	4,3	13,1	21,3	61,2
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	100,0	12,6	20,5	19,4	47,5
W odsetkach według celu produkcji					
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby	17,2	19,3	17,1	16,0	17,4
głównie na własne potrzeby	26,4	23,3	24,1	26,8	27,4
głównie na rynek	26,7	13,5	21,5	28,5	29,6
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	29,7	43,9	37,3	28,7	25,6

Analizując informacje dotyczące **celu prowadzonej produkcji rolniczej** w gospodarstwach rolnych na tle jakości użytków rolnych, należy podkreślić, że:

- ❑ udział **gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne** w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 wyniósł 19,3%, a 17,4% w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych 1,0 i większym (w kraju odpowiednio 15,1% i 15,4%). Udział powierzchni użytków rolnych o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 dla gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne wyniósł 10,2% (w kraju 7,5%), natomiast powierzchnia użytków rolnych o wskaźniku jakości 1,0 i więcej stanowiła w tej grupie gospodarstw rolnych 2,9% (w kraju 4,7%),
- ❑ udział **gospodarstw produkujących głównie na potrzeby własne** w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 wyniósł 23,3% zaś 27,4% w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych 1,0 i większym (w kraju odpowiednio 25,9% i 27,4%). Udział powierzchni użytków rolnych o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 dla gospodarstw produkujących głównie na potrzeby własne wyniósł 12,8% (w kraju 15,1%), natomiast powierzchnia użytków rolnych o wskaźniku jakości 1,0 i więcej stanowiła w tej grupie gospodarstw rolnych 5,4% (w kraju 7,6%),
- ❑ udział **gospodarstw produkujących głównie na rynek** w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 wyniósł 13,5%, a 29,6% w grupie gospodarstw o wskaźniku jakości użytków rolnych 1,0 i większym (w kraju odpowiednio 30,4% i 29,1%). Powierzchnia użytków rolnych o wskaźniku jakości użytków rolnych poniżej 0,4 w gospodarstwach produkujących głównie na rynek stanowiła 35,2%, natomiast powierzchnia użytków rolnych o wskaźniku jakości 1,0 i więcej stanowiła w tej grupie gospodarstw rolnych 85,8%, podczas gdy w kraju odsetek ten wynosił odpowiednio 64,5% i 76,8%.

Użytki rolne o najniższym wskaźniku jakości gruntów wynoszącym poniżej 0,4 stanowiły 6,3% ogólnej powierzchni UR (w kraju odsetek ten wynosił 19,1%) i było to 65,6 tys. ha. Użytki rolne o wskaźniku jakości 0,4-0,7 stanowiły 14,4% ogólnej powierzchni użytków rolnych i zajmowały powierzchnię 149,3 tys. ha. Użytki rolne posiadające wskaźnik jakości 0,7-1,0 stanowiły 22,0% ogólnej powierzchni użytków rolnych i zajmowały obszar 228,8 tys. ha. Użytki rolne o najwyższym wskaźniku jakości gruntów – wynoszącym 1,0 i więcej - zajmowały 595,8 tys. ha i stanowiły 57,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych (w kraju odsetek ten wynosił 32,1%).

Użytki rolne najlepszej jakości w większości znajdowały się w posiadaniu gospodarstw produkujących głównie na rynek – 63,0%, natomiast największy odsetek użytków rolnych najgorszej jakości znajdował się głównie w posiadaniu gospodarstw nie prowadzących produkcji rolniczej – 25,6%.

Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych posiadających użytki rolne w grupach obszarowych powierzchni użytków rolnych była bardzo zróżnicowana; i tak gospodarstwa rolne o powierzchni użytków rolnych:

- do 1 ha stanowiły 37,9% ogólnej liczby gospodarstw i posiadały tylko 2,0% powierzchni użytków rolnych,
- 1-5 ha stanowiły 36,1% ogólnej liczby gospodarstw i użytkowały 10,0% powierzchni użytków rolnych,
- 5-15 ha stanowiące około 17,9% ogólnej liczby gospodarstw zajmowały 20,2% powierzchni użytków rolnych,
- 15-50 ha stanowiące około 6,5% ogólnej liczby gospodarstw rolnych zajmowały 20,5% powierzchni użytków rolnych,

- powyżej 50 ha stanowiły 1,6% ogółu gospodarstw posiadających użytki rolne, ale zajmowały 47,4% powierzchni użytków rolnych.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych wynoszącej 1039,5 tys. ha:

- na 78,0% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa produkowały głównie na rynek (w kraju 74,0%),
- na 10,3% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa nie prowadziły produkcji rolniczej (10,0%),
- na 7,4% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa produkowały głównie na potrzeby własne (10,5%),
- na 4,3% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa produkowały wyłącznie na potrzeby własne (5,4%).

Tabl. III. Powierzchnia użytków rolnych według celu produkcji rolniczej i wskaźnika jakości użytków rolnych

Wyszczególnienie	Ogółem	Użytki rolne według wskaźnika jakości			
		poniżej 0,4	0,4-0,7	0,7-1,0	1,0 i więcej
W hektarach					
O g ó ł e m.....	1039461	65613	149335	228757	595755
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby	44589	6701	10102	10605	17181
głównie na własne potrzeby	76828	8379	16906	19722	31821
głównie na rynek	810755	23076	97231	179542	510907
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	107288	27457	25096	18889	35846
W odsetkach powierzchni użytków rolnych					
O g ó ł e m.....	100,0	6,3	14,4	22,0	57,3
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby	100,0	15,0	22,7	23,8	38,5
głównie na własne potrzeby	100,0	10,9	22,0	25,7	41,4
głównie na rynek	100,0	2,8	12,0	22,1	63,0
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	100,0	25,6	23,4	17,6	33,4
W odsetkach według celu produkcji					
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby	4,3	10,2	6,8	4,6	2,9
głównie na własne potrzeby	7,4	12,8	11,3	8,6	5,4
głównie na rynek	78,0	35,2	65,1	78,5	85,8
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej.....	10,3	41,8	16,8	8,3	6,0

W 2002 r. w użytkowaniu gospodarstw rolnych znajdowało się 858,4 tys. ha gruntów ornych. Grunty orne posiadało w użytkowaniu 126,5 tys. gospodarstw, co stanowiło 90,3% ogólnej liczby gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne.

Powierzchnia gruntów ornych pod zasiewami znajdująca się w gospodarstwach rolnych wyniosła 707,2 tys. ha. Liczba gospodarstw rolnych z zasiewami na gruntach ornych wyniosła 89,9 tys. i stanowiła 71,1%

ogólnej liczby gospodarstw rolnych posiadających grunty orne (64,2% ogólnej liczby spisanych gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne). Odnotowano 74,5 tys. gospodarstw rolnych prowadzących zasiewy na gruntach ornych, w których nie było odłogów i ugorów. Było to 82,9% gospodarstw rolnych prowadzących zasiewy na gruntach ornych. Gospodarstwa te posiadały 714,3 tys. ha gruntów ogółem.

Udział gospodarstw rolnych, w których nie zanotowano odłogów i ugorów w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych posiadających grunty orne wyniósł 58,9% (w kraju 57,5%).

Z ogólnej liczby gospodarstw rolnych, w których nie zanotowano powierzchni odłogów i ugorów gospodarstwa rolne produkujące:

- wyłącznie na własne potrzeby stanowiły – 20,2% (w kraju 15,5%),
- głównie na własne potrzeby stanowiły – 37,2% (34,7%),
- głównie na rynek stanowiły – 42,6% (49,7%).

Tabl. IV. Gospodarstwa rolne, w których nie zanotowano odłogów i ugorów według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych gruntów ornych pod zasiewami

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe gruntów ornych pod zasiewami w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	74495	30553	10648	11513	10687	4431	6663
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	15031	12091	1823	866	180	36	35
głównie na własne potrzeby	27698	16945	6262	3503	808	111	69
głównie na rynek	31766	1517	2563	7144	9699	4284	6559
W odsetkach według liczby gospodarstw posiadających zasiewy							
O g ó ł e m.....	100,0	41,0	14,3	15,5	14,3	5,9	8,9
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	80,4	12,1	5,8	1,2	0,2	0,2
głównie na własne potrzeby	100,0	61,2	22,6	12,6	2,9	0,4	0,2
głównie na rynek	100,0	4,8	8,1	22,5	30,5	13,5	20,6
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	20,2	39,6	17,1	7,5	1,7	0,8	0,5
głównie na własne potrzeby	37,2	55,5	58,8	30,4	7,6	2,5	1,0
głównie na rynek	42,6	5,0	24,1	62,1	90,8	96,7	98,4

W ogólnej powierzchni gruntów znajdujących się w gospodarstwach rolnych, w których nie odnotowano powierzchni odłogów i ugorów gospodarstwa, które zadeklarowały, że produkują:

- wyłącznie na własne potrzeby zajmowały 3,1% powierzchni gruntów ogółem (podobnie jak w kraju),
- głównie na własne potrzeby użytkowały 7,7% powierzchni gruntów ogółem (w kraju 10,2%),

- głównie na rynek użytkowały 89,2% powierzchni gruntów ornych (86,7%).

Tabl. V. Powierzchnia gospodarstw rolnych, w których nie zanotowano odlogów i ugorów według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych gruntów ornych pod zasiewami

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe gruntów ornych pod zasiewami w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	714317	24488	22868	52739	97574	64222	452425
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	22462	8577	3936	3972	1834	694	3450
głównie na własne potrzeby	54806	13431	12423	14735	7098	1657	5461
głównie na rynek	637048	2479	6510	34033	88642	61872	443513

Tabl. V. Powierzchnia gospodarstw rolnych, w których nie zanotowano odlogów i ugorów według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych gruntów ornych pod zasiewami (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe gruntów ornych pod zasiewami w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach powierzchni pod zasiewami							
O g ó ł e m.....	100,0	3,4	3,2	7,4	13,7	9,0	63,3
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	38,2	17,5	17,7	8,2	3,1	15,3
głównie na własne potrzeby	100,0	24,5	22,7	26,9	13,0	3,0	10,0
głównie na rynek	100,0	0,4	1,0	5,3	13,9	9,7	69,6
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	3,1	35,0	17,2	7,5	1,9	1,1	0,8
głównie na własne potrzeby	7,7	54,8	54,3	27,9	7,3	2,6	1,2
głównie na rynek	89,2	10,1	28,5	64,5	90,8	96,3	98,0

Uprawą sadów zajmowało się 13,5 tys. gospodarstw rolnych, tj. 9,6% (w kraju 10,9%) wszystkich gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne. Wśród nich gospodarstwa produkujące wyłącznie na potrzeby własne stanowiły 30,4% gospodarstw posiadających sady, gospodarstwa produkujące głównie na potrzeby własne - 36,4%, a produkujące głównie na rynek - 33,3%. Wszystkie gospodarstwa użytkujące sady o powierzchni 15 ha i więcej produkowały głównie na rynek.

Tabl. VI. Gospodarstwa rolne użytkujące sady według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni sadów

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni sadów w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej

W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	13484	12473	578	298	91	20	24
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	4097	3962	96	32	7	-	-
głównie na własne potrzeby	4903	4736	127	35	4	1	-
głównie na rynek	4484	3775	355	231	80	19	24
W odsetkach według liczby gospodarstw posiadających sady							
O g ó ł e m.....	100,0	92,5	4,3	2,2	0,7	0,1	0,1
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	96,7	2,3	0,8	0,1	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	96,6	2,6	0,7	0,1	0,0	-
głównie na rynek	100,0	84,2	7,9	5,1	1,8	0,4	0,5

Tabl. VI. Gospodarstwa rolne użytkujące sady według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni sadów (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni sadów w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	30,4	31,8	16,6	10,7	7,7	-	-
głównie na własne potrzeby	36,4	38,0	22,0	11,7	4,4	5,0	-
głównie na rynek	33,3	30,3	61,4	77,5	87,9	95,0	100,0

W województwie dolnośląskim sady zajmowały powierzchnię 6,9 tys. ha. W ogólnej powierzchni sadów największy udział - 41,3% - miały sady o powierzchni do 1 ha. Blisko 24% powierzchni sadów miało powierzchnię 15 ha i więcej.

Gospodarstwa rolne, w których znajdowało się 15,1% powierzchni sadów produkowały wyłącznie na potrzeby własne, natomiast w gospodarstwach rolnych, w których użytkowano 19,4% powierzchni sadów produkcja przeznaczona była głównie na własne potrzeby.

Gospodarstwa rolne, w których znajdowało się 65,6% powierzchni sadów produkowały głównie na rynek.

Tabl. VII. Powierzchnia sadów według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni sadów

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni sadów w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	6903	2849	709	872	610	232	1630
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	1041	797	119	85	41	-	-
głównie na własne potrzeby	1336	1037	155	105	25	14	-
głównie na rynek	4526	1015	436	682	545	218	1630
W odsetkach powierzchni sadów							
O g ó ł e m.....	100,0	41,3	10,3	12,6	8,8	3,4	23,6
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	76,6	11,4	8,2	3,9	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	77,6	11,6	7,9	1,9	1,0	-
głównie na rynek	100,0	22,4	9,6	15,1	12,0	4,8	36,0
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	15,1	28,0	16,8	9,7	6,7	-	-
głównie na własne potrzeby	19,4	36,4	21,9	12,0	4,1	6,0	-
głównie na rynek	65,6	35,6	61,5	78,2	89,3	94,0	100,0

Trwałe użytki zielone, tj. łąki trwałe i pastwiska trwałe, posiadało 62,4 tys. gospodarstw rolnych, tj. 44,6% wszystkich gospodarstw posiadających użytki rolne.

Gospodarstwa rolne nieprowadzące produkcji rolniczej stanowiły 23,3% gospodarstw posiadających trwałe użytki zielone, a ponad 36% to gospodarstwa rolne produkujące głównie na rynek.

Tabl. VIII. Gospodarstwa rolne użytkujące trwałe użytki zielone według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni trwałych użytków zielonych

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni trwałych użytków zielonych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	62423	33180	13658	10671	3026	782	1106
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby	10251	7125	1709	1036	240	61	80
głównie na własne potrzeby	14926	9416	2935	1986	436	90	63
głównie na rynek	22696	7889	5917	5819	1800	497	774
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej	14550	8750	3097	1830	550	134	189
W odsetkach gospodarstw posiadających trwałe użytki zielone							
O g ó ł e m.....	100,0	53,2	21,9	17,1	4,9	1,3	1,7
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby	100,0	69,5	16,7	10,1	2,4	0,6	0,7
głównie na własne potrzeby	100,0	63,1	19,7	13,3	2,9	0,6	0,4
głównie na rynek	100,0	34,8	26,1	25,6	7,9	2,2	3,4
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej	100,0	60,1	21,3	12,6	3,8	0,9	1,3
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby	16,4	21,5	12,5	9,7	7,9	7,8	7,2
głównie na własne potrzeby	23,9	28,4	21,5	18,6	14,4	11,5	5,7
głównie na rynek	36,4	23,8	43,3	54,5	59,5	63,6	70,0
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej	23,3	26,4	22,7	17,1	18,2	17,1	17,1

Łączna powierzchnia trwałych użytków zielonych wyniosła 174,2 tys. ha. Najwięcej trwałych użytków zielonych użytkowano w gospodarstwach rolnych o obszarze powyżej 15 ha oraz od 2 do 5 ha - ich powierzchnia w tych gospodarstwach stanowiła odpowiednio 46,7% oraz 18,0% całkowitego areалу trwałych użytków zielonych użytkowanych przez gospodarstwa rolne.

W gospodarstwach rolnych nieprowadzących produkcji rolniczej znajdowało się 18,3% powierzchni trwałych użytków zielonych, a ponad 60% powierzchni trwałych użytków zielonych znajdowało się w gospodarstwach produkujących głównie na rynek.

Tabl. IX. Powierzchnia trwałych użytków zielonych według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni trwałych użytków zielonych

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni trwałych użytków zielonych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	174169	13462	18337	31412	20225	9316	81417
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby	16101	2532	2303	3029	1611	723	5903
głównie na własne potrzeby	19851	3664	3941	5730	2919	1088	2509
głównie na rynek	106331	3941	7936	17255	11974	5897	59327
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej	31887	3325	4156	5398	3721	1608	13678
W odsetkach powierzchni trwałych użytków zielonych							
O g ó ł e m.....	100,0	7,7	10,5	18,0	11,6	5,3	46,7
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby	100,0	15,7	14,3	18,8	10,0	4,5	36,7
głównie na własne potrzeby	100,0	18,5	19,9	28,9	14,7	5,5	12,6
głównie na rynek	100,0	3,7	7,5	16,2	11,3	5,5	55,8
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej	100,0	10,4	13,0	16,9	11,7	5,0	42,9
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby	9,2	18,8	12,6	9,6	8,0	7,8	7,3
głównie na własne potrzeby	11,4	27,2	21,5	18,2	14,4	11,7	3,1
głównie na rynek	61,1	29,3	43,3	54,9	59,2	63,3	72,9
Gospodarstwa nieprowadzące produkcji rolniczej	18,3	24,7	22,7	17,2	18,4	17,3	16,8

Powierzchnia zasiewów

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą *zbóż* wyniosła 67,9 tys., tj. 75,5% wszystkich gospodarstw rolnych posiadających powierzchnię pod zasiewami.

Gospodarstwa rolne produkujące wyłącznie na potrzeby własne stanowiły 14,6% gospodarstw zajmujących się uprawą *zbóż* (w kraju 13,7%).

Gospodarstwa rolne produkujące głównie na potrzeby własne stanowiły 34,9% gospodarstw prowadzących uprawę *zbóż*, natomiast gospodarstwa produkujące głównie na rynek stanowiły 50,5% gospodarstw uprawiających zboża (w kraju odpowiednio 34,1% i 52,3%).

Tabl. X. Gospodarstwa rolne z uprawą zbóż według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy zbóż

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy zbóż w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	67926	22441	10631	13616	11536	3959	5743
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	9890	7258	1536	851	173	32	40
głównie na własne potrzeby	23716	13500	5811	3456	775	112	62
głównie na rynek	34320	1683	3284	9309	10588	3815	5641
W odsetkach według liczby gospodarstw z uprawą zbóż							
O g ó ł e m.....	100,0	33,0	15,7	20,0	16,9	5,8	8,4
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	73,4	15,5	8,6	1,8	0,3	0,4
głównie na własne potrzeby	100,0	56,9	24,5	14,6	3,2	0,5	0,3
głównie na rynek	100,0	4,9	9,6	27,2	30,8	11,1	16,4
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	14,6	32,3	14,4	6,3	1,5	0,8	0,7
głównie na własne potrzeby	34,9	60,2	54,7	25,4	6,7	2,8	1,1
głównie na rynek	50,5	7,5	30,9	68,4	91,8	96,4	98,2

W województwie dolnośląskim **ogólna powierzchnia zasiewów wyniosła 707,2 tys. ha**, w tym powierzchnia uprawy zbóż wyniosła 556,0 tys. ha i stanowiła 78,6% ogólnej powierzchni pod zasiewami. Na plantacjach o powierzchni powyżej 15 ha znajdowało się 64,8% łącznej powierzchni uprawy zbóż (w kraju 41,7%).

Zdecydowana większość – 91,8% - powierzchni uprawy zbóż znajdowała się w gospodarstwach produkujących głównie na rynek (w kraju 88,6%).

Tabl. XI. Powierzchnia uprawy zbóż według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy zbóż

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy zbóż w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	556045	9933	14433	43806	80389	47389	360096
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	11636	2798	2001	2431	1131	386	2888
głównie na własne potrzeby	34051	6186	7744	10049	5005	1314	3753
głównie na rynek	510358	949	4688	31326	74253	45688	353454

Tabl. XI. Powierzchnia uprawy zbóż według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy zbóż (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy zbóż w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach ogólnej powierzchni uprawy zbóż							
O g ó ł e m.....	100,0	1,8	2,6	7,9	14,5	8,5	64,8
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	24,0	17,2	20,9	9,7	3,3	24,8
głównie na własne potrzeby	100,0	18,2	22,7	29,5	14,7	3,9	11,0
głównie na rynek	100,0	0,2	0,9	6,1	14,5	9,0	69,3
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	2,1	28,2	13,9	5,5	1,4	0,8	0,8
głównie na własne potrzeby	6,1	62,3	53,7	22,9	6,2	2,8	1,0
głównie na rynek	91,8	9,6	32,5	71,5	92,4	96,4	98,2

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą *ziemniaków* wyniosła 63,9 tys., tj. 71,1% wszystkich gospodarstw rolnych posiadających powierzchnię pod zasiewami (w kraju 77,5%).

Gospodarstwa rolne produkujące wyłącznie na potrzeby własne stanowiły 23,0% gospodarstw zajmujących się uprawą ziemniaków (w kraju 18,9%).

Gospodarstwa rolne produkujące głównie na potrzeby własne stanowiły 36,7% gospodarstw zajmujących się uprawą ziemniaków, natomiast gospodarstwa produkujące głównie na rynek stanowiły 40,3% gospodarstw zajmujących się uprawą ziemniaków (w kraju odpowiednio 33,9% i 47,2%).

Tabl. XII. Gospodarstwa rolne z uprawą ziemniaków według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy ziemniaków

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy ziemniaków w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	63883	55580	5605	2101	423	90	84
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	14678	14436	192	42	8	-	-
głównie na własne potrzeby	23461	22742	615	92	12	-	-
głównie na rynek	25744	18402	4798	1967	403	90	84
W odsetkach liczby gospodarstw z uprawą ziemniaków							
O g ó ł e m.....	100,0	87,0	8,8	3,3	0,7	0,1	0,1
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	98,4	1,3	0,3	0,0	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	96,9	2,6	0,4	0,1	-	-
głównie na rynek	100,0	71,5	18,6	7,6	1,6	0,3	0,3

Tabl. XII. Gospodarstwa rolne z uprawą ziemniaków według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy ziemniaków (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy ziemniaków w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	23,0	26,0	3,4	2,0	1,9	-	-
głównie na własne potrzeby	36,7	40,9	11,0	4,4	2,8	-	-
głównie na rynek	40,3	33,1	85,6	93,6	95,3	100,0	100,0

W ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków wynoszącej 35,7 tys. ha, 43,3% powierzchni uprawy tego ziemniopłodu odnotowano na plantacjach o powierzchni poniżej 1 ha. W kraju odsetek ten wynosił 50,6%.

Analizując powierzchnię uprawy ziemniaków należy zauważyć, że:

- w gospodarstwach rolnych produkujących wyłącznie na własne potrzeby znajdowało się 8,7% powierzchni uprawy ziemniaków (w kraju 7,6%),
- w gospodarstwach rolnych przeznaczających produkcję głównie na własne potrzeby, znajdowało się 17,8% powierzchni uprawy ziemniaków (w kraju 18,8%),
- w gospodarstwach rolnych produkujących głównie na rynek znajdowało się 73,5% powierzchni uprawy ziemniaków (w kraju także 73,5%).

Tabl. XIII. Powierzchnia uprawy ziemniaków według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy ziemniaków

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy ziemniaków w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	35735	15459	6529	5690	2622	1014	4423
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	3114	2737	221	111	46	-	-
głównie na własne potrzeby	6364	5355	698	234	77	-	-
głównie na rynek	26257	7366	5610	5345	2499	1014	4423
W odsetkach ogólnej powierzchni uprawy ziemniaków							
O g ó ł e m.....	100,0	43,3	18,3	15,9	7,3	2,8	12,4
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	87,9	7,1	3,6	1,5	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	84,1	11,0	3,7	1,2	-	-
głównie na rynek	100,0	28,1	21,4	20,4	9,5	3,9	16,8
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	8,7	17,7	3,4	2,0	1,8	-	-
głównie na własne potrzeby	17,8	34,6	10,7	4,1	2,9	-	-
głównie na rynek	73,5	47,6	85,9	93,9	95,3	100,0	100,0

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą *buraków cukrowych* wyniosła 5,0 tys., tj. 5,6% wszystkich gospodarstw rolnych posiadających grunty pod zasiewami (w kraju 5,0%).

Gospodarstwa rolne produkujące wyłącznie na potrzeby własne stanowiły 1,9% gospodarstw zajmujących się uprawą buraków cukrowych (w kraju 1,7%).

Gospodarstwa rolne produkujące głównie na potrzeby własne stanowiły 4,6% gospodarstw zajmujących się uprawą buraków cukrowych, natomiast gospodarstwa produkujące głównie na rynek stanowiły 93,5% gospodarstw zajmujących się uprawą buraków cukrowych (w kraju odpowiednio 7,2% i 91,1%).

Tabl. XIV. Gospodarstwa rolne z uprawą buraków cukrowych według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy buraków cukrowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy buraków cukrowych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	5023	626	1360	2017	614	157	249
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	97	97	-	-	-	-	-
głównie na własne potrzeby	230	158	40	20	8	1	3
głównie na rynek	4696	371	1320	1997	606	156	246
W odsetkach gospodarstw z uprawą buraków cukrowych							
O g ó ł e m.....	100,0	12,5	27,1	40,2	12,2	3,1	5,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	100,0	-	-	-	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	68,7	17,4	8,7	3,5	0,4	1,3
głównie na rynek	100,0	7,9	28,1	42,6	12,9	3,3	5,1
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	1,9	15,5	-	-	-	-	-
głównie na własne potrzeby	4,6	25,2	2,9	1,0	1,3	0,6	1,2
głównie na rynek	93,5	59,3	97,1	99,0	98,7	99,4	98,8

W łącznej powierzchni uprawy buraków cukrowych wynoszącej 29,7 tys. ha najwięcej, bo ponad 55% powierzchni uprawy znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni 15 ha i więcej, natomiast 19,3% znajdowało się w gospodarstwach, gdzie uprawę buraków cukrowych prowadzono na plantacjach o powierzchni od 2 do 5 ha.

W gospodarstwach rolnych produkujących głównie na własne potrzeby znajdowało się 1,3% powierzchni uprawy buraków cukrowych (w kraju 1,2%), a w gospodarstwach rolnych produkujących głównie na potrzeby rynku znajdowało się 98,6% powierzchni uprawy buraków cukrowych (podobnie jak w kraju).

Tabl. XV. Powierzchnia uprawy buraków cukrowych według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy buraków cukrowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy buraków cukrowych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	29748	214	1744	5745	3843	1753	16449
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	4	4	-	-	-	-	-
głównie na własne potrzeby	400	37	50	54	51	10	198
głównie na rynek	29345	174	1693	5691	3792	1743	16251
W odsetkach ogólnej powierzchni uprawy buraków cukrowych							
O g ó ł e m.....	100,0	0,7	5,9	19,3	12,9	5,9	55,3
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	100,0	-	-	-	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	9,3	12,5	13,5	12,8	2,5	49,5
głównie na rynek	100,0	0,6	5,8	19,4	12,9	5,9	55,4
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	0,0	1,9	-	-	-	-	-
głównie na własne potrzeby	1,3	17,3	2,9	0,9	1,3	0,6	1,2
głównie na rynek	98,6	81,3	97,1	99,1	98,7	99,4	98,8

Rzepak i rzepik uprawiało 6,5 tys., tj. 7,3% wszystkich gospodarstw rolnych posiadających grunty pod zasiewami (w kraju 2,1%).

Gospodarstwa rolne produkujące wyłącznie na potrzeby własne stanowiły 3,2% gospodarstw zajmujących się uprawą rzepaku i rzepiku (w kraju 3,5%).

Gospodarstwa rolne produkujące głównie na potrzeby własne stanowiły 8,5% gospodarstw zajmujących się uprawą rzepaku i rzepiku, natomiast produkujące głównie na rynek stanowiły 88,3% gospodarstw zajmujących się uprawą rzepaku i rzepiku (w kraju odpowiednio 10,1% i 86,4%).

Tabl. XVI. Gospodarstwa rolne z uprawą rzepaku i rzepiku według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	6548	638	1353	2713	961	343	540
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	209	206	1	1	-	-	1
głównie na własne potrzeby	558	262	193	83	6	6	8
głównie na rynek	5781	170	1159	2629	955	337	531

Tabl. XVI. Gospodarstwa rolne z uprawą rzepaku i rzepiku według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach liczby gospodarstw z uprawą rzepaku i rzepiku							
O g ó ł e m.....	100,0	9,7	20,7	41,4	14,7	5,2	8,2
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	98,6	0,5	0,5	-	-	0,5
głównie na własne potrzeby	100,0	47,0	34,6	14,9	1,1	1,1	1,4
głównie na rynek	100,0	2,9	20,0	45,5	16,5	5,8	9,2
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	3,2	32,3	0,1	0,0	-	-	0,2
głównie na własne potrzeby	8,5	41,1	14,3	3,1	0,6	1,7	1,5
głównie na rynek	88,3	26,6	85,7	96,9	99,4	98,3	98,3

Rzepak i rzepik uprawiano w 2002 r. na powierzchni 54,0 tys. ha, przy czym 63,3% powierzchni uprawy tych roślin znajdowało się w gospodarstwach o powierzchni 15 ha i więcej (w kraju 70,5%).

Z ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w gospodarstwach rolnych produkujących:

- wyłącznie na własne potrzeby znajdowało się 0,1% powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (w kraju 0,5%),
- głównie na własne potrzeby znajdowało się 1,8% powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (w kraju 1,4%),
- głównie na potrzeby rynku było 98,1% powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (podobnie jak w kraju).

Tabl. XVII. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	53964	198	1802	7874	6094	3862	34133
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	75	15	1	3	-	-	55
głównie na własne potrzeby	949	73	243	227	42	68	297
głównie na rynek	52940	110	1558	7644	6053	3794	33781

Tabl. XVII. Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku							
O g ó ł e m.....	100,0	0,4	3,3	14,6	11,3	7,2	63,3
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	20,0	1,3	4,0	-	-	73,3
głównie na własne potrzeby	100,0	7,7	25,6	23,9	4,4	7,2	31,3
głównie na rynek	100,0	0,2	2,9	14,4	11,4	7,2	63,8
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	0,1	7,6	0,0	0,0	-	-	0,2
głównie na własne potrzeby	1,8	36,9	13,5	2,9	0,7	1,8	0,9
głównie na rynek	98,1	55,6	86,5	97,1	99,3	98,2	99,0

Liczba gospodarstw rolnych zajmujących się uprawą *warzyw gruntowych* wyniosła 25,1 tys., tj. 27,9% wszystkich gospodarstw rolnych posiadających grunty pod zasiewami (w kraju odsetek ten wynosił 30,8%).

Gospodarstwa rolne produkujące wyłącznie na potrzeby własne stanowiły 32,1% gospodarstw zajmujących się uprawą *warzyw gruntowych* (w kraju 22,2%).

Gospodarstwa rolne produkujące głównie na potrzeby własne stanowiły 40,9% gospodarstw zajmujących się uprawą *warzyw gruntowych*, natomiast gospodarstwa produkujące głównie na rynek stanowiły 26,9% gospodarstw zajmujących się uprawą *warzyw gruntowych* (w kraju odpowiednio 37,7% i 40,1%).

Tabl. XVIII. Gospodarstwa rolne z uprawą *warzyw gruntowych* według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy *warzyw gruntowych*

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy warzyw gruntowych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	25114	23798	679	459	126	26	26
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	8072	8041	17	13	1	-	-
głównie na własne potrzeby	10276	10218	46	11	-	-	1
głównie na rynek	6766	5539	616	435	125	26	25
W odsetkach liczby gospodarstw z uprawą warzyw gruntowych							
O g ó ł e m.....	100,0	94,8	2,7	1,8	0,5	0,1	0,1
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	99,6	0,2	0,2	0,0	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	99,4	0,4	0,1	-	-	0,0
głównie na rynek	100,0	81,9	9,1	6,4	1,8	0,4	0,4

Tabl. XVIII. Gospodarstwa rolne z uprawą warzyw gruntowych według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy warzyw gruntowych (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy warzyw gruntowych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	32,1	33,8	2,5	2,8	0,8	-	-
głównie na własne potrzeby	40,9	42,9	6,8	2,4	-	-	3,8
głównie na rynek	26,9	23,3	90,7	94,8	99,2	100,0	96,2

Warzywa gruntowe uprawiano na powierzchni 7,0 tys. ha, przy czym 36,0% areálu uprawy warzyw gruntowych prowadzono na plantacjach o powierzchni do 1 ha (w kraju 33,5%).

W gospodarstwach rolnych produkujących wyłącznie na własne potrzeby znajdowało się 9,3% powierzchni uprawy warzyw gruntowych (w kraju 5,3%). W gospodarstwach produkujących głównie na własne potrzeby znajdowało się 16,0% powierzchni uprawy warzyw gruntowych. W gospodarstwach produkujących głównie na rynek było 74,7% powierzchni uprawy warzyw gruntowych (w kraju odpowiednio 12,1% i 82,6%).

Tabl. XIX. Powierzchnia uprawy warzyw gruntowych według celu produkcji rolniczej i grup obszarowych powierzchni uprawy warzyw gruntowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Grupy obszarowe powierzchni uprawy warzyw gruntowych w ha					
		do 1	1-2	2-5	5-10	10-15	15 i więcej
W hektarach							
O g ó ł e m.....	6952	2503	853	1266	820	305	1204
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	648	589	19	33	7	-	-
głównie na własne potrzeby	1110	879	56	29	-	-	145
głównie na rynek	5194	1035	778	1204	813	305	1059
W odsetkach powierzchni uprawy warzyw gruntowych							
O g ó ł e m.....	100,0	36,0	12,3	18,2	11,8	4,4	17,3
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	100,0	90,9	2,9	5,1	1,1	-	-
głównie na własne potrzeby	100,0	79,2	5,0	2,6	-	-	13,1
głównie na rynek	100,0	19,9	15,0	23,2	15,7	5,9	20,4
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby ..	9,3	23,5	2,2	2,6	0,9	-	-
głównie na własne potrzeby	16,0	35,1	6,6	2,2	-	-	12,0
głównie na rynek	74,7	41,4	91,2	95,1	99,1	100,0	88,0

W gospodarstwach rolnych produkujących wyłącznie na własne potrzeby znajdowało się 9,3% powierzchni uprawy warzyw gruntowych (w kraju 5,3%). W gospodarstwach produkujących głównie na własne potrzeby znajdowało się 16,0% powierzchni uprawy warzyw gruntowych. W gospodarstwach produkujących głównie na rynek było 74,7% powierzchni uprawy warzyw gruntowych (w kraju odpowiednio 12,1% i 82,6%).

Zwierzęta gospodarskie

W 2002 r. **działalność gospodarczą związaną z produkcją zwierzęcą prowadziło 51,6 tys. gospodarstw**, tj. 36,5% ogółu spisanych (w kraju 49,6%). Podmioty te prowadziły chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, w tym zwierząt podstawowych gatunków oraz realizowały działalność pozarolniczą związaną z rybactwem śródlądowym lub rybołówstwem morskim.

Gospodarstw rolnych utrzymujących podstawowe gatunki zwierząt gospodarskich (bydło, trzodę chlewną, owce i konie) **było 34,2 tys.**, co stanowiło 24,2% gospodarstw związanych z produkcją zwierzęcą (w kraju 39,1%).

Gospodarstw rolnych, które nie posiadały przynajmniej jednego z podstawowych gatunków zwierząt gospodarskich **było 107,1 tys.**, tj. 75,8% ogółu spisanych gospodarstw (w kraju 60,9%).

W 2002 roku przeciętnie w województwie na 1 spisane gospodarstwo rolne przypadało:

- ☐ bydła - 1,0 szt (w kraju – 1,9 szt),
- ☐ trzody chlewnej – 3,9 szt (w kraju – 6,4 szt),
- ☐ owiec, koni - 0,2 szt (w kraju – 0,1 szt),
- ☐ drobiu ogółem w wieku powyżej 2 tygodni – 76,1 szt (w kraju 67,8 szt).

Wśród badanych 99,7 tys. gospodarstw prowadzących produkcję 21,7% posiadało bydło (w kraju 42,9%), w tym 89,5% posiadało krowy. Trzodę chlewną utrzymywało 24,9% gospodarstw (w kraju 34,9%), w tym 56,6% posiadało stado podstawowe loch. Podobnie jak w kraju, owce posiadało 0,8% gospodarstw, a drób kurzy 35,9% (w kraju 50,5%).

Spśród gospodarstw rolnych prowadzących **chów bydła** najwięcej posiadało 1 i 2 szt bydła – po 24%. Najmniejszy odsetek stanowiły podmioty utrzymujące 20 szt bydła i więcej – 3,8%.

W maju 2002 r. wśród gospodarstw rolnych utrzymujących bydło 9,2% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 22,3% głównie na własne potrzeby, a zdecydowana większość podmiotów - 68,4% - produkowała przede wszystkim na rynek (w kraju odpowiednio: 9,4%, 23,7% i 66,9%).

Ponad 50% gospodarstw produkujących wyłącznie na własne potrzeby posiadało 1 szt bydła, a dalsze 30% - 2 szt. Zmniejszanie się odsetka gospodarstw wraz ze wzrostem skali chowu bydła odnotowano także wśród gospodarstw produkujących głównie na własne potrzeby. Największa liczba gospodarstw produkujących głównie na rynek utrzymywała od 5 do 9 szt bydła (3,7 tys., tj. 24,7%).

Tabl. XX. Gospodarstwa rolne według skali chowu bydła i celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające bydło w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	21694	5162	5152	4709	4062	1779	830
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	2005	1079	604	251	59	10	2
głównie na własne potrzeby.....	4846	2040	1512	906	335	48	5
głównie na rynek.....	14843	2043	3036	3552	3668	1721	823
W odsetkach według skali chowu							
O g ó ł e m.....	100,0	23,8	23,7	21,7	18,7	8,2	3,8
Gospodarstwa produkujące:							

wyłącznie na własne potrzeby...	100,0	53,8	30,1	12,5	2,9	0,5	0,1
głównie na własne potrzeby.....	100,0	42,1	31,2	18,7	6,9	1,0	0,1
głównie na rynek.....	100,0	13,8	20,5	23,9	24,7	11,6	5,5
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	9,2	20,9	11,7	5,3	1,5	0,6	0,2
głównie na własne potrzeby.....	22,3	39,5	29,3	19,2	8,2	2,7	0,6
głównie na rynek.....	68,4	39,6	58,9	75,4	90,3	96,7	99,2

Wśród gospodarstw utrzymujących tylko 1 sztukę bydła 20,9% stanowiły gospodarstwa produkujące wyłącznie na swoje potrzeby, 39,5% - głównie na własne potrzeby, a 39,6% - głównie na rynek. Wraz ze wzrostem skali chowu zmniejszał się udział gospodarstw produkujących wyłącznie i głównie na własne potrzeby, a wzrastał udział gospodarstw towarowych (tj. produkujących głównie na rynek). Wśród gospodarstw utrzymujących 20 szt bydła i więcej 99,2% stanowiły gospodarstwa produkujące głównie na rynek.

Z ogółu gospodarstw rolnych utrzymujących **krowy** najwięcej – 10,3 tys., tj. 52,9% - posiadało 1 krowę.

W maju 2002 r. w gospodarstwach rolnych utrzymujących krowy 8,8% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 21,7% - głównie na potrzeby własne, a 69,5% produkowało przede wszystkim na rynek (w kraju odpowiednio: 9,0%; 23,3%; 67,7%).

Tabl. XXI. Gospodarstwa rolne według skali chowu krów i celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające krowy w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	19423	10279	4261	2688	1457	482	256
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	1701	1485	171	34	8	1	2
głównie na własne potrzeby.....	4214	3231	754	179	45	3	2
głównie na rynek.....	13508	5563	3336	2475	1404	478	252

Tabl. XXI. Gospodarstwa rolne według skali chowu krów i celu produkcji rolniczej (dok.)

Tabela nr 11. Gospodarstwa rolne według skali chowu krow i celu produkcji (dalszej)

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające krowy w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W odsetkach według skali chowu							
O g ó ł e m.....	100,0	52,9	21,9	13,8	7,5	2,5	1,3
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	100,0	87,3	10,1	2,0	0,5	0,1	0,1
głównie na własne potrzeby.....	100,0	76,7	17,9	4,2	1,1	0,1	0,0
głównie na rynek.....	100,0	41,2	24,7	18,3	10,4	3,5	1,9
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	8,8	14,4	4,0	1,3	0,5	0,2	0,8
głównie na własne potrzeby.....	21,7	31,4	17,7	6,7	3,1	0,6	0,8
głównie na rynek.....	69,5	54,1	78,3	92,1	96,4	99,2	98,4

Odsetek gospodarstw utrzymujących krowy, prowadzących produkcję wyłącznie na własne potrzeby, znacząco zmniejszał się wraz ze wzrostem skali chowu krów – blisko 90% tych gospodarstw utrzymywało 1 krowę, a 2 krowy – tylko 10,1%. W grupie gospodarstw produkujących głównie na rynek, odsetek tych gospodarstw także zmniejszał się wraz ze wzrostem skali chowu - z 41,2% dla gospodarstw z 1 krową do 1,9% dla posiadających 20 i więcej krów.

Wśród gospodarstw utrzymujących tylko 1 krowę 14,4% stanowiły podmioty produkujące wyłącznie na swoje potrzeby, 31,4% - produkujące głównie na własne potrzeby, a 54,1% - produkujące głównie na rynek. Zaobserwowano tu podobne tendencje jak wśród gospodarstw utrzymujących bydło ogółem – wraz ze wzrostem skali chowu zmniejszał się udział gospodarstw produkujących wyłącznie i głównie na własne potrzeby, a wzrastał udział gospodarstw towarowych. W grupie gospodarstw o skali chowu krów 20 sztuk i więcej tylko 0,8% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 0,8% - głównie na własne potrzeby, a 98,4% - głównie na rynek.

Wśród gospodarstw prowadzących chów i hodowlę **trzody chlewnej** najwięcej posiadało 20 szt i więcej – 6,2 tys., tj. 24,8%.

Udział gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną i produkujących wyłącznie na własne potrzeby wynosił 7,7%, produkujących głównie na własne potrzeby – 20,2%, a głównie na rynek - 72,1% (w kraju odpowiednio: 5,7%; 18,6%; 75,7%).

Tabl. XXII. Gospodarstwa rolne według skali chowu trzody chlewnej i celu produkcji rolniczej

Tab. 14.11. Gospodarstwa domowe według skali chowu trzody chlewnej i celu produkcji komercyjnej							
Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające trzodę chlewną w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	24795	1887	4064	3593	4166	4924	6161
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	1901	423	828	375	167	81	27
głównie na własne potrzeby.....	5014	787	1683	1127	822	459	136
głównie na rynek.....	17880	677	1553	2091	3177	4384	5998

Tabl. XXII. Gospodarstwa rolne według skali chowu trzody chlewnej i celu produkcji rolniczej (dok.)

Tab. 12.11. Gospodarstwa rolne według skali chowu trzody chlewnej i celu produkcji (kont.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające trzodę chlewną w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W odsetkach według skali chowu							
O g ó ł e m.....	100,0	7,6	16,4	14,5	16,8	19,9	24,8
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	100,0	22,3	43,6	19,7	8,8	4,3	1,4
głównie na własne potrzeby.....	100,0	15,7	33,6	22,5	16,4	9,2	2,7
głównie na rynek.....	100,0	3,8	8,7	11,7	17,8	24,5	33,5
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	7,7	22,4	20,4	10,4	4,0	1,6	0,4
głównie na własne potrzeby.....	20,2	41,7	41,4	31,4	19,7	9,3	2,2
głównie na rynek.....	72,1	35,9	38,2	58,2	76,3	89,0	97,4

W grupie gospodarstw produkujących na własne potrzeby (wyłącznie i głównie) największy odsetek stanowiły gospodarstwa utrzymujące 2 szt trzody chlewnej – odpowiednio 43,6% i 33,6%, natomiast wśród gospodarstw produkujących głównie na rynek największy udział miały gospodarstwa utrzymujące 20 i więcej sztuk – 33,5%.

Wśród wszystkich gospodarstw rolnych posiadających tylko 1 świnię największy odsetek – 41,7% stanowiły gospodarstwa produkujące głównie na własne potrzeby. Podobnie było wśród gospodarstw posiadających 2 świnię – odsetek tych gospodarstw wyniósł 41,4%. Wraz ze wzrostem skali chowu zmniejszał się udział gospodarstw produkujących wyłącznie i głównie na własne potrzeby, a wzrastał udział gospodarstw towarowych. W grupie gospodarstw o skali chowu świń 20 sztuk i więcej 0,4% podmiotów produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 2,2% - głównie na własne potrzeby, a 97,4% - głównie na rynek.

Wśród gospodarstw utrzymujących **lochy na chów** najwięcej gospodarstw posiadało 1 szt – 5,3 tys., tj. 37,7%.

Z ogółu gospodarstw rolnych prowadzących chów i hodowlę loch 2,6% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 10,9% - głównie na potrzeby własne, a 86,5% produkowało głównie na rynek (w kraju odpowiednio: 1,1%; 8,4%; 90,5%).

Tabl. XXIII. Gospodarstwa rolne według skali chowu loch i celu produkcji rolniczej

Tabl. XXIII. Gospodarstwa rolne według skali chowu iocn iocra produkcji rolnej							
Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające lochy w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W liczbach bezwzględnych							
O g ó ł e m.....	14046	5289	3650	2848	1489	512	261
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	359	249	76	23	8	2	1
głównie na własne potrzeby.....	1532	1020	348	119	32	8	5
głównie na rynek.....	12155	4020	3226	2706	1446	502	255

Tabl. XXIII. Gospodarstwa rolne według skali chowu loch i celu produkcji rolniczej (dok.)

Tabela nr 11. Gospodarstwa rolne według skali chowu i celu produkcji rolniczej (dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające lochy w sztukach					
		1	2	3-4	5-9	10-19	20 i więcej
W odsetkach według skali chowu							
O g ó ł e m.....	100,0	37,7	26,0	20,3	10,6	3,6	1,9
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	100,0	69,4	21,2	6,4	2,2	0,6	0,3
głównie na własne potrzeby.....	100,0	66,6	22,7	7,8	2,1	0,5	0,3
głównie na rynek.....	100,0	33,1	26,5	22,3	11,9	4,1	2,1
W odsetkach według celu produkcji							
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:							
wyłącznie na własne potrzeby...	2,6	4,7	2,1	0,8	0,5	0,4	0,4
głównie na własne potrzeby.....	10,9	19,3	9,5	4,2	2,2	1,6	1,9
głównie na rynek.....	86,5	76,0	88,4	95,0	97,3	98,0	97,7

Udział gospodarstw utrzymujących lochy i prowadzących produkcję rolniczą zmniejszał się wraz ze wzrostem skali chowu macior we wszystkich grupach gospodarstw.

We wszystkich gospodarstwach utrzymujących lochy, niezależnie od skali chowu, największy udział miały produkujące głównie na rynek. Ich udział zwiększał się wraz ze wzrostem ilości posiadanych zwierząt – od 76,0% w gospodarstwach posiadających 1 maciorę do 97,7% w gospodarstwach posiadających 20 i więcej macior.

W 2002 r. wśród gospodarstw posiadających **hodowlę owiec** najwięcej było takich, które posiadały 1-4 szt – 0,3 tys., tj. 41,6%. Wśród tych gospodarstw 26,2% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 29,4% - głównie na potrzeby własne, a 44,4% głównie na rynek (w kraju odpowiednio: 23,4%; 29,6%; 47,0%).

Tabl. XXIV. Gospodarstwa rolne według skali chowu owiec i celu produkcji rolniczej

Tabl. XIV. Gospodarstwa rolne według skali chowu owiec i celu produkcji rolnej

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające owce w sztukach			
		1-4	5-9	10-19	20 i więcej
W liczbach bezwzględnych					
O g ó ł e m.....	752	313	206	116	117
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby...	197	97	64	29	7
głównie na własne potrzeby.....	221	108	57	37	19
głównie na rynek.....	334	108	85	50	91
W odsetkach według skali chowu					
O g ó ł e m.....	100,0	41,6	27,4	15,4	15,6
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby...	100,0	49,2	32,5	14,7	3,6
głównie na własne potrzeby.....	100,0	48,9	25,8	16,7	8,6
głównie na rynek.....	100,0	32,3	25,4	15,0	27,2

Tabl. XXIV. Gospodarstwa rolne według skali chowu owiec i celu produkcji rolniczej (dok.)

Tabela nr IV: Gospodarstwa rolne według skali chowu owiec i celu produkcji rolnej (dok.)					
Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające owce w sztukach			
		1-4	5-9	10-19	20 i więcej
W odsetkach według celu produkcji					
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:					
wyłącznie na własne potrzeby...	26,2	31,0	31,1	25,0	6,0
głównie na własne potrzeby.....	29,4	34,5	27,7	31,9	16,2
głównie na rynek.....	44,4	34,5	41,3	43,1	77,8

Odsetek gospodarstw prowadzących produkcję wyłącznie i głównie na własne potrzeby zmniejszał się wraz ze wzrostem skali chowu owiec.

Wśród gospodarstw utrzymujących najmniej owiec (1-4 szt.) 31,0% stanowiły podmioty produkujące wyłącznie na swoje potrzeby i po 34,5% - głównie na własne potrzeby oraz głównie na rynek. Wśród gospodarstw o skali chowu 20 owiec i więcej 6,0% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 16,2% - głównie na własne potrzeby, a 77,8% - głównie na rynek.

Wśród jednostek prowadzących **chów drobiu kurzego** (w wieku powyżej 2 tygodni) zdecydowana większość posiadała od 1 do 99 szt. – 34,4 tys., tj. 96,0% (w kraju odpowiednio: 16,7%; 31,3%; 52,0%).

W maju 2002 r. wśród podmiotów prowadzących chów drobiu kurzego 20,6% produkowało wyłącznie na własne potrzeby, 33,5% - głównie na potrzeby własne, a 45,9% produkowało głównie na rynek.

Tabl. XXV. Gospodarstwa rolne według skali chowu drobiu kurzego i celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa posiadające drób kurzy w sztukach				
		1-99	100-499	500-4999	5000-49999	50000 i więcej
W liczbach bezwzględnych						
O g ó ł e m.....	35812	34374	1105	96	194	43
Gospodarstwa produkujące:						
wyłącznie na własne potrzeby...	7376	7307	66	-	3	-
głównie na własne potrzeby.....	12006	11814	176	8	6	2
głównie na rynek.....	16430	15253	863	88	185	41
W odsetkach według skali chowu						
O g ó ł e m.....	100,0	96,0	3,1	0,3	0,5	0,1
Gospodarstwa produkujące:						
wyłącznie na własne potrzeby...	100,0	99,1	0,9	-	0,0	-
głównie na własne potrzeby.....	100,0	98,4	1,5	0,1	0,0	0,0
głównie na rynek.....	100,0	92,8	5,3	0,5	1,1	0,3
W odsetkach według celu produkcji						
O g ó ł e m.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa produkujące:						
wyłącznie na własne potrzeby...	20,6	21,3	6,0	-	1,5	-
głównie na własne potrzeby.....	33,5	34,4	15,9	8,3	3,1	4,7
głównie na rynek.....	45,9	44,4	78,1	91,7	95,4	95,3

Ponad 99% gospodarstw prowadzących produkcję wyłącznie na własne potrzeby posiadało 1-99 szt. drobiu kurzego.

Wśród gospodarstw posiadających drób kurzy w najmniejszej skali (1-99 szt) 21,3% stanowiły gospodarstwa produkujące wyłącznie na swoje potrzeby, 34,4% - głównie na własne potrzeby, a 44,4% - produkujące głównie na rynek. Wraz ze wzrostem skali chowu drobiu kurzego zmniejszał się odsetek gospodarstw produkujących wyłącznie i głównie na własne potrzeby, natomiast wzrastał odsetek produkujących głównie na rynek. W grupie gospodarstw o skali chowu drobiu kurzego 50000 i więcej sztuk 4,7% produkowało głównie na własne potrzeby, a 95,3% - głównie na rynek.

Udział dochodów z działalności rolniczej w dochodach gospodarstw domowych

W Powszechnym Spisie Rolnym 101,6 tys. użytkowników gospodarstw indywidualnych, udzielając odpowiedzi na pytania dotyczące źródła dochodów gospodarstwa domowego w sezonie 2001/2002, określiło jaką część dochodu dostarczyło gospodarstwo rolne. Z danych tych wynika, że dla 27,2% gospodarstw indywidualnych dochody z działalności rolniczej stanowiły 50% i więcej dochodów ogółem, natomiast 65,4% gospodarstw uzyskiwało dochody z rolnictwa mniejsze niż 30% ogólnych dochodów gospodarstwa domowego.

Wśród analizowanych gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego ponad 61% prowadziło produkcję rolniczą na własne potrzeby (głównie na własne potrzeby — blisko 37% i wyłącznie na własne potrzeby - 24,2%), a 36,5% - głównie na rynek.

W grupie gospodarstw **produkujących wyłącznie na własne potrzeby** znaczący udział miały dochody spoza rolnictwa, bowiem aż dla ponad 73% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego dochody z działalności rolniczej stanowiły mniej niż 10% dochodów ogółem, a dla blisko 17% zawarte były w przedziale 10-30%. Warto przy tym zaznaczyć, że dla blisko 7% omawianych gospodarstw dochody z rolnictwa stanowiły 90% i więcej wszystkich dochodów gospodarstwa domowego.

Dla około 60% gospodarstw produkujących **głównie na własne potrzeby** dochody z działalności rolniczej stanowiły mniej niż 10% dochodów ogółem, a dla jednej trzeciej - w granicach 10-30%. Tylko niecałe 10% gospodarstw uzyskiwało dochody z rolnictwa stanowiące ponad 50% dochodów ogółem.

Tabl. XXVI. Gospodarstwa indywidualne uzyskujące dochody z działalności rolniczej według celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa indywidualnego			
	ogółem	w tym produkujące		
		wyłącznie na własne potrzeby	głównie na własne potrzeby	głównie na rynek
W tysiącach	101,6	24,6	37,5	37,1
W odsetkach według udziału dochodów z działalności rolniczej w dochodach ogółem:				
poniżej 30%	65,4	90,2	86,5	25,8
30-50	7,4	1,7	3,8	15,1
50-100.....	27,2	8,1	9,7	59,1
w tym 90% i więcej.....	17,4	6,9	7,0	35,7

Dla blisko 60% gospodarstw **produkujących głównie na rynek** dochody z działalności rolniczej stanowiły 50% i więcej dochodów ogółem gospodarstwa domowego, a dla ponad jednej trzeciej - wynosiły od 90 do 100%.

Towarowa produkcja rolnicza w gospodarstwach rolnych w roku 2001/2002

Według wyników spisu 75,0 tys. gospodarstw realizowało w sezonie 2001/2002 produkcję towarową o łącznej wartości 2056,0 mln zł, co wynosiło w przeliczeniu:

- ❑ na 1 gospodarstwo – 27,4 tys. zł (w kraju 20,0 tys. zł),
- ❑ na 1 ha użytków rolnych – 2,3 tys. zł (w kraju 2,4 tys. zł),
- ❑ na 1 pełnozatrudnionego – 28,5 tys. zł (w kraju 17,0 tys. zł).

Największą przeciętną wartość sprzedaży, wynoszącą 597,5 tys. zł na 1 gospodarstwo, uzyskało tylko 3,1% gospodarstw rolnych utrzymujących w roku 2001/2002 kontakty z rynkiem.

Gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych (54,6 tys., tj. 72,8% ogółu gospodarstw utrzymujących kontakty z rynkiem) sprzedały produkty rolne o wartości 1517,4 mln zł, co stanowiło ok. 74% ogólnej wartości produkcji towarowej.

Gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (20,1 tys., tj. 26,8% gospodarstw realizujących produkcję towarową) wytworzyły jedynie 2,7% ogólnej wartości rolniczej produkcji towarowej, a 0,3 tys. gospodarstw pozostałych – 23,5%.

Tabl. XXVII. Towarowa produkcja rolnicza w roku gospodarczym 2001/2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa indywidualne			Gospodarstwa pozostałe
		razem	o powierzchni użytków rolnych		
			do 1 ha	powyżej 1 ha	
Gospodarstwa realizujące produkcję towarową:					
w tysiącach	75,0	74,7	20,1	54,6	0,3
w odsetkach.....	100,0	99,6	26,8	72,8	0,4
w % ogólnej liczby gospodarstw prowadzących produkcję rolniczą.....	75,2	75,2	55,7	86,3	73,1
Wartość produkcji towarowej:					
ogółem: w mln zł.....	2056,0	1572,9	55,5	1517,4	483,2
w odsetkach.....	100,0	76,5	2,7	73,8	23,5

Wśród ogółu gospodarstw indywidualnych realizujących produkcję towarową 50% stanowiły gospodarstwa, które sprzedały w badanym okresie produkty rolne w kwocie 3 tys. zł i więcej. Pozostałe 50% gospodarstw prowadziło działalność rolniczą głównie na samozaopatrzenie, a tylko część wytworzonej produkcji - o wartości mniejszej niż 3 tys. zł - przeznaczało na rynek.

Średni poziom produkcji towarowej w gospodarstwach produkujących **głównie na rynek** wyniósł 54,3 tys. zł (w kraju 36,2 tys. zł), a w gospodarstwach produkujących **głównie na potrzeby własne** – 569 zł (w kraju 685 zł). W przeliczeniu na jednostkę powierzchni użytków rolnych wartość sprzedaży w gospodarstwach towarowych była 9-krotnie większa niż w gospodarstwach produkujących głównie na potrzeby własne.

Tabl. XXVIII. Gospodarstwa realizujące produkcję towarową według celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa produkujące głównie
------------------	--------	--

		na własne potrzeby	na rynek
Gospodarstwa realizujące produkcję towarową:			
w tysiącach.....	75,0	37,5	37,5
w odsetkach.....	100,0	50,0	50,0
Wartość produkcji towarowej:			
w mln zł.....	2056,0	21,4	2034,6
w odsetkach.....	100,0	1,0	99,0
na 1 gospodarstwo w złotych	27408	569	54266
na 1 ha w złotych.....	2317	278	2510
na 1 pełnozatrudnionego w złotych	28487	1253	36907

Ważniejsze wydatki, zadłużenie oraz spłaty kredytów

Spis rolny wykazał, że w roku gospodarczym 2001/2002 **wydatki na cele inwestycyjne i produkcyjne poniosło 59,7 tys. gospodarstw rolnych** (tj. gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych oraz gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej) **na łączną kwotę 1446,2 mln zł**. Nakłady o charakterze inwestycyjnym, obejmujące zakupy, budowę oraz modernizację środków trwałych, stanowiły 34,7% (w kraju 38,2%) omawianych wydatków, a 65,3% (w kraju 61,8%) - wydatki na bieżącą produkcję. Nakłady inwestycyjne w przeliczeniu na jednostkę powierzchni użytków rolnych wyniosły średnio 807 zł (w kraju 1027 zł), zaś wydatki na bieżącą produkcję - 1062 zł (w kraju 1020 zł), a w przeliczeniu na 1 gospodarstwo odpowiednio: 17,1 tys. zł i 16,0 tys. zł (w kraju odpowiednio 12,7 tys. zł i 9,5 tys. zł).

W ogólnej liczbie gospodarstw ponoszących nakłady inwestycyjne 64,5% stanowiły gospodarstwa produkujące głównie na rynek.

Tabl. XXIX. Gospodarstwa rolne, które poniosły wydatki na cele inwestycyjne i produkcyjne

Wyszczególnienie	Gospodarstwa ponoszące nakłady					
	inwestycyjne			produkcyjne		
	w tysiącach	w odsetkach	w % ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą	w tysiącach	w odsetkach	w % ogółu gospodarstw prowadzących działalność rolniczą
O g ó ł e m	29,4	100,0	46,2	58,9	100,0	92,3
Gospodarstwa produkujące:						
wyłącznie na własne potrzeby.....	3,1	10,5	34,9	6,3	10,7	71,1
głównie na własne potrzeby	7,3	25,0	39,1	17,0	28,9	90,1
głównie na rynek	19,0	64,5	52,6	35,6	60,4	98,7

W sezonie 2001/2002 inwestowały głównie gospodarstwa rolne realizujące w skali roku sprzedaż produktów rolnych na znaczną kwotę. Przy produkcji towarowej powyżej 15 tys. zł na 1 gospodarstwo ok. 52% gospodarstw poniosło nakłady inwestycyjne. W miarę wzrostu skali sprzedaży odsetek gospodarstw inwestujących zwiększył się do 70% w grupie gospodarstw o wartości produkcji sprzedanej 50-100 tys. zł i do 76% - o wartości produkcji 100 tys. zł i więcej.

Tabl. XXX. Gospodarstwa rolne, które poniosły wydatki na cele inwestycyjne i produkcyjne według skali sprzedaży

Wyszczególnienie	Gospodarstwa produkujące głównie na rynek, które poniosły nakłady			
	inwestycyjne		na bieżącą produkcję	
	w tysiącach	w odsetkach	w tysiącach	w odsetkach
O g ó ł e m	19,0	100,0	35,6	100,0
Gospodarstwa o wartości sprzedaży:				
3 - 5 tys.	2,4	12,8	5,7	16,1
5 - 15	6,2	32,9	13,4	37,7
15 - 25.....	3,2	16,9	6,0	16,9
25 - 50.....	3,2	16,7	5,2	14,5
50 - 100.....	2,2	11,3	3,0	8,4
100 tys. zł i więcej.....	1,8	9,4	2,3	6,4

Wyniki spisu wykazały, że w maju 2002 r. z łącznej liczby gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych oraz gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej blisko jedna czwarta gospodarstw prowadzących działalność rolniczą była **zadłużona z tytułu pobranych kredytów i pożyczek**.

Z tytułu kredytów inwestycyjnych zadłużonych było 6,1 tys. gospodarstw, a z tytułu kredytów bieżących – 9,5 tys., co stanowiło odpowiednio: 9,6% % i 14,9% ogólnej liczby omawianych gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek ciężących na gospodarstwach rolnych objętych spisem w końcu maja 2002 r. wyniosła 734,8 mln zł, w tym 292,8 mln zł (tj. 39,8%) - z tytułu kredytów inwestycyjnych i 253,4 mln zł (tj. 34,5%) - z tytułu kredytów bieżących.

Tabl. XXXI. Zadłużenie gospodarstw rolnych
Stan w dniu 20 V 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tytułu kredytów	
		inwestycyjnych	bieżących
Gospodarstwa zadłużone:			
w tysiącach.....	14,9	6,1	9,5
w % ogólnej liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą	23,4	9,6	14,9
Zadłużenie w złotych:			
na 1 gospodarstwo	49235	47993	26696
na 1 ha użytków rolnych	1303	966	683

Kwota zadłużenia ogółem przeciętnie w 1 gospodarstwie wyniosła 49 tys. zł, przy czym z tytułu kredytów inwestycyjnych – 48,0 tys. zł, a z tytułu kredytów bieżących - 26,7 tys. zł.

Ogólna wartość zadłużenia kredytowego w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosła 1303 zł, przy czym w gospodarstwach produkujących wyłącznie na własne potrzeby była prawie 2-krotnie wyższa od przeciętnej.

Spośród gospodarstw obciążonych zadłużeniem 95,8% przeznaczało produkcję na sprzedaż (w tym 84,1% produkowało głównie na rynek), a 4,2% gospodarstw prowadziło produkcję wyłącznie własne na potrzeby.

Tabl. XXXII. Struktura zadłużonych gospodarstw rolnych według celu produkcji rolniczej
Stan w dniu 20. V 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tytułu kredytów	
		inwestycyjnych	bieżących
	w odsetkach		
Gospodarstwa produkujące.....	100,0	100,0	100,0
wyłącznie na własne potrzeby	4,2	3,3	3,6
głównie na własne potrzeby	11,7	8,5	10,7
głównie na rynek	84,1	88,2	85,7

Okolo 60% gospodarstw produkujących na własne potrzeby (wyłącznie lub głównie) było zadłużonych na kwotę niższą niż 4 tys. zł.

W grupie gospodarstw produkujących głównie na rynek obciążenie zadłużeniem na kwotę niższą niż 4 tys. zł wykazało 33,0% gospodarstw, a na kwotę wyższą niż 4 tys. zł - 67% gospodarstw, a 12,1% - na kwotę 50 tys. zł i więcej. Odsetek gospodarstw zadłużonych na kwotę 50 tys. zł i więcej wzrastał w miarę wzrostu skali sprzedaży: z 2,7% – 3,0% w grupie gospodarstw o rocznej produkcji towarowej 3-25 tys. zł do 14,3% w grupie gospodarstw o wartości sprzedaży 50-100 tys. zł i 59,0% w grupie gospodarstw o skali sprzedaży 100 tys. zł i więcej.

Zadłużenie gospodarstw produkujących na rynek w stosunku do wartości produkcji towarowej było zróżnicowane. Z ogólnej liczby 13,6 tys. gospodarstw realizujących produkcję towarową ponad 1,3 tys. (tj. 9,5%) gospodarstw miało zadłużenie sięgające 10% wartości tej produkcji, 5,0 tys. (tj. 37,0%) gospodarstw w granicach 10-30%, 4,7 tys. (tj. 34,7%) gospodarstw w granicach 30-100%, a 2,6 tys. (tj. 18,8%) miało zadłużenie wyższe od uzyskanej rocznej wartości produkcji przeznaczonej na rynek.

W analizowanej zbiorowości gospodarstw zadłużenie ogółem gospodarstw towarowych wynosiło średnio 50,2% uzyskanej przez nie w ciągu roku produkcji towarowej, przy czym z tytułu kredytów inwestycyjnych – 31,3%, a bieżących – 23,8%.

W roku gospodarczym 2001/2002 wśród gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą 21,8% **spłacało kredyty i pożyczki**.

Przeciętne gospodarstwo rolne spłacało kredyty w wysokości 18,4 tys. zł, przy czym w gospodarstwach produkujących głównie na rynek kwota ta wynosiła 20,8 tys. zł. Najniższą kwotę spłat kredytów i pożyczek przypadającą na 1 gospodarstwo odnotowano w gospodarstwach produkujących wyłącznie na własne potrzeby – 5,2 tys. zł.

W przeliczeniu na jednostkę powierzchni kwota spłat kredytów i pożyczek wyniosła średnio 492 zł. W gospodarstwach produkujących wyłącznie na własne potrzeby wysokość spłat kredytów była 2,8-krotnie

wyższa od średniej, zaś w gospodarstwach produkujących głównie na własne potrzeby obciążenie kredytem w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych było o 82% wyższe od przeciętnego.

Tabl. XXIII. Spłaty kredytów i pożyczek przez gospodarstwa rolne według celu produkcji rolniczej

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa produkujące		
		wyłącznie na własne potrzeby	głównie na własne potrzeby	głównie na rynek
O g ó ł e m:				
w tysiącach.....	13,9	0,7	1,6	11,6
w odsetkach.....	100,0	4,7	11,7	83,6
w % ogólnej liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą	21,8	7,4	8,6	32,3
Spłaty kredytów i pożyczek w złotych:				
na 1 gospodarstwo	18350	5175	5871	20835
na 1 ha użytków rolnych	492	1355	896	479

Spośród gospodarstw produkujących głównie na rynek jedna trzecia obciążona była spłatami kredytów i pożyczek. Wśród gospodarstw produkujących na własne potrzeby (wyłącznie i głównie) odsetek gospodarstw spłacających kredyty i pożyczki nie przekroczył 9% ogólnej liczby gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Dla 0,7 tys. gospodarstw rolnych produkujących na rynek roczne spłaty kredytów stanowiły do 5% wartości produkcji towarowej, zaś dla 3,0 tys. gospodarstw 5-15%. Natomiast w 5,9 tys. gospodarstw produkcja towarowa była obciążona kredytami w 15-50%, a w 3,0 tys. gospodarstw obciążenie to wynosiło 50% i więcej.

Gospodarstwa rolne według kierunku produkcji rolniczej

Dla potrzeb niniejszej publikacji wyodrębniono następujące kierunki produkcji rolniczej:

- produkcja wyłącznie roślinna (w tym wyłącznie sadownictwo i warzywnictwo),
- produkcja wyłącznie zwierzęcą,
- produkcja mieszana.

Wśród 99,3 tys. gospodarstw rolnych, które w dniu 20 maja 2002 r. prowadziły działalność rolniczą największy udział stanowiły gospodarstwa prowadzące działalność mieszaną – 48,8%, następnie gospodarstwa prowadzące wyłącznie produkcję roślinną – 48,0%. Gospodarstwa zajmujące się wyłącznie produkcją zwierzęcą stanowiły zaledwie 3,2% ogółu omawianych gospodarstw.

Najwyższy odsetek gospodarstw rolnych zajmujących się wyłącznie produkcją roślinną lub wyłącznie produkcją zwierzęcą w poszczególnych grupach obszarowych odnotowano w gospodarstwach najmniejszych - o powierzchni do 1 ha użytków rolnych: odpowiednio 64,4% i 6,3% ogółu gospodarstw omawianej grupy obszarowej użytków rolnych. W pozostałych gospodarstwach zdecydowanie przeważał odsetek gospodarstw prowadzących działalność mieszaną i wynosił od 42,7% w grupie obszarowej 1-2 ha UR do 80,2% w grupie 15-20 ha UR.

Największą średnią powierzchnię użytków rolnych 1 gospodarstwa, tj. 12,68 ha UR odnotowano w grupie podmiotów prowadzących produkcję mieszaną, a najmniejszą w grupie prowadzących wyłącznie produkcję zwierzęcą – 1,58 ha użytków rolnych.

Wśród gospodarstw użytkujących wyłącznie własne użytki rolne dominowały gospodarstwa prowadzące działalność mieszaną (50,3%), natomiast wśród gospodarstw użytkujących grunty wyłącznie dzierżawione - podmioty o wyłącznie roślinnym kierunku produkcji (60,3%).

W grupie gospodarstw rolnych prowadzących wyłącznie produkcję roślinną odnotowano wysoki odsetek (64,9%) gospodarstw o bardzo dobrej jakości użytków rolnych (wskaźnik jakości UR 1,0 i więcej) i jednocześnie najniższy - wynoszący 5,7% - odsetek gospodarstw posiadających grunty słabe, o wskaźniku jakości poniżej 0,4. Najniższy odsetek gospodarstw o bardzo dobrej jakości użytków rolnych oraz najwyższy odsetek gospodarstw posiadających grunty słabe wystąpił w grupie podmiotów prowadzących produkcję wyłącznie zwierzęcą (wynosiły odpowiednio 41,8% i 15,0%).

Zdecydowana większość gospodarstw prowadzących działalność mieszaną i o roślinnym kierunku produkcji zajmowała się uprawą zbóż i ziemniaków. Odsetek podmiotów uprawiających zboża wyniósł dla omawianych grup gospodarstw odpowiednio 87,8% i 62,3%, a ziemniaków - odpowiednio 83,6% i 57,5%.

W przypadku produkcji zwierzęcej zarówno wśród gospodarstw prowadzących działalność mieszaną, jak i wśród tych z działalnością wyłącznie zwierzęcą dominował chów drobiu kurzego, którym zajmowało się odpowiednio 70,7% i 48,5% ogółu gospodarstw rolnych o wymienionych powyżej kierunkach produkcji.

Najwięcej gospodarstw wyposażonych w ciągniki znajdowało się w gospodarstwach prowadzących działalność mieszaną (62,2% ogółu gospodarstw tej grupy). Dla pozostałych gospodarstw udział wyniósł:

- gospodarstwa prowadzące produkcję roślinną – 24,3% (w tym sadownicze i warzywnicze – 7,7%),
- gospodarstwa prowadzące produkcję zwierzęcą - 13,2%.

Analiza celu produkcji gospodarstw rolnych o poszczególnych kierunkach produkcji wykazała, że:

- najwyższy odsetek gospodarstw produkujących wyłącznie na potrzeby własne wystąpił w grupie podmiotów prowadzących wyłącznie produkcję zwierzęcą (55,9%), a najniższy w gospodarstwach z produkcją mieszaną (18,1%),
- najwyższy odsetek gospodarstw produkujących głównie na potrzeby własne wystąpił w grupie podmiotów prowadzących wyłącznie produkcję roślinną (43,9%), a najniższy w gospodarstwach z produkcją mieszaną (31,6%),
- najwyższy odsetek gospodarstw produkujących głównie na rynek wystąpił w grupie podmiotów prowadzących działalność mieszaną (50,3%), a najniższy w gospodarstwach prowadzących wyłącznie produkcję zwierzęcą (9,5%).

Zaledwie 3,1% ogółu gospodarstw rolnych, które w dniu 20 maja 2002 r. prowadziły działalność rolniczą, prowadziło zapisy i księgi rachunkowe. Wyższy odsetek odnotowano jedynie w grupie gospodarstw z działalnością mieszaną - 3,6%. W gospodarstwach o pozostałych kierunkach produkcji odsetek gospodarstw prowadzących rachunkowość rolną wynosił: 2,5% w grupie podmiotów z produkcją wyłącznie zwierzęcą oraz 2,7% - z produkcją wyłącznie roślinną.

Większość użytkowników gospodarstw rolnych, niezależnie od kierunku produkcji, nie posiadała wykształcenia rolniczego. Odsetek użytkowników, którzy posiadali wykształcenie rolnicze lub ukończyli kurs rolniczy wynosił 53,6% w grupie gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, 34,8% w grupie gospodarstw z działalnością rolniczą wyłącznie roślinną i zaledwie 18,8% w przypadku gospodarstw prowadzących wyłącznie produkcję zwierzęcą.

Najwyższy odsetek gospodarstw rolnych, których użytkownik posiadał wyższe wykształcenie rolnicze wystąpił w grupie gospodarstw prowadzących działalność wyłącznie roślinną – 1,7% (wyłącznie sadowniczą i warzywniczą – 1,6%), a najniższy – gospodarstw z produkcją mieszaną (0,9%).